

Motion till riksdagen

1989/90:K604

av Bengt Silfverstrand m.fl. (s)

Medlemskapet i svenska kyrkan

Då ett barn föds och en av föräldrarna är inskriven i svenska kyrkan blir barnet automatiskt medlem i denna statskyrka och har därefter ingen möjlighet att utan målsmans tillstånd lämna kyrkan före 18 års ålder. Att ansluta nyfödda barn till en organisation framstår som synnerligen otillfredsställande, och minst lika stötande är att inte tillåta utträde ur kyrkan före myndighetsåldern.

En omyndig person har redan efter 15 års ålder rättslig handlingsförmåga inom en rad områden och borde i konsekvens härmed också fritt få välja eventuell religionstillhörighet. Det otidsenliga i att man föds in i ett trossamfund understryks ytterligare av att det finns många föräldrapar med sinsemellan olika religionstillhörighet. Mot denna bakgrund måste en dylik anslutningsform betraktas som både förlegad och kränkande för individens integritet. Det må i detta sammanhang också erinras om att stora delar av Sveriges riksdag har reagerat kraftigt mot andra typer av kollektiv anslutning till organisationer.

Religionsfrihetens bestämmelser om medlemskap i svenska kyrkan strider mot regeringsformens portalparagraf om de medborgerliga fri- och rättigheterna. Av denna anledning har riksdagen tvingats införa en övergångsbestämmelse till RF enligt vilken reglerna om medlemskap i svenska kyrkan skall gälla utan hinder av 2 kap. 2 § RF.

Eftersom svenska kyrkan uttalat att den inte anser att det råder någon motsättning mellan regeringsform och religionsfrihetslag, ett uttalande som står i klar strid mot riksdagsbeslutet från 1976, kan man knappast förvänta sig att någon annan inställning skall komma till uttryck från kyrkans sida. Trots mer än tio års utredningsarbete inom kyrkan om kyrkotillhörighet och dop har denna inomkyrkliga utredning inte lett fram till något konkret ställningstagande från kyrkans sida.

En övergångsbestämmelse får inte permanentas, allra minst då ett medlemskap i en organisation strider mot grundlagen.

På grund av den långa tid som förflutit sedan riksdagen gjorde ett klart ställningstagande vad gäller denna uppenbara motsättning mellan regeringsform och religionsfrihetslag är det nu helt nödvändigt att riksdagen utan sidoblickar på ett långt utdraget och tydligen motsägelsefullt kyrkligt utredningsarbete ger tydliga besked om sin inställning till regeringsformens fri-

och rättighetsförklaring och dess förhållande till de nu gällande medlemskapsreglerna.

Mot. 1989/90
K604

Frågan om medlemskapet i en svensk statskyrka är ingen inomkyrklig fråga utan ett konstitutionellt problem av stor principiell betydelse. Därför krävs nu omgående ett riksdagsinitiativ med innebörden att individens egen viljeyttring skall utgöra grunden för medlemskap i ett trossamfund.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att individens egen viljeyttring skall utgöra grunden för medlemskap i ett trossamfund,

2. att riksdagen hos regeringen begär att initiativ tas i syfte att undanröja motsättningen mellan 2 kap. 2 § regeringsformen och religionsfrihetslagen.

Stockholm den 15 januari 1990

Bengt Silfverstrand (s)

Birthe Sörestedt (s)

Johnny Ahlqvist (s)